

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№1728
07.04.2020**

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Указы, шәһәр Уставының 42 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2020 елның 7 апрелендәге
1728 номерлы карарына
кушымта

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә
гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында
нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы карары, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 14 ноябрендәге 687 номерлы Бюрога, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрендәге ПУ-598 номерлы Указы нигезендә эшләнә һәм гражданнар оборонасын алып баруға эзерлекнең һәм алып баруның төп юнәлешләрен, шулай ук Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә (алга таба - Яр Чаллы шәһәре) гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Яр Чаллы шәһәре территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итү Башкарма комитет Житәкчесенә (алга таба - Гражданнар оборонасы Житәкчесе) йөкләнә.

Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару максатында гражданнар оборонасы Житәкчесе боерыклар һәм күрсәтмәләр чыгара. Гражданнар оборонасы Житәкчесенә гражданнар оборонасы өлкәсендә үз компетенциясе чикләрендә чыгарылган боерыклары һәм күрсәтмәләре Яр Чаллы шәһәренә барлык вазыйфа затлары һәм гражданны тарафыннан үтәргә тиеш.

3. Гражданнар оборонасы Житәкчесе гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы көчләре, чаралары, объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запаслары булдыра һәм тупшый, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

4. Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) Яр Чаллы шәһәре территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе булып Башкарма комитетның халык иминлеген тәмин итү бүлеге тора.

2 бүлек. Гражданнар оборонасын алып баруға эзерлек һәм алып бару

5. Гражданнар оборонасын алып баруға эзерлек хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыга торган куркынычлардан, шулай

ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта, Яр Чаллы шәһәре халкын, матди һәм мәдәни кыйммәтләрен саклауга эзерлек чараларын алдан ук үтәүдән гыйбарәт һәм Яр Чаллы шәһәрендә гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында куркынычсызлыкны тәмин итү мәсьәләләре буенча төп чараларны күздә тоткан еллык һәм перспектив план (алга таба – төп чаралар планы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Гражданнар оборонасын алып бару Яр Чаллы шәһәренең гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла, анда сугыш вакытында гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чаралар күләме, аларны оештыру, тәмин итү тәртибе, үтәү ысуллары һәм сроклары билгеләнгән.

7. Елга төп чаралар планы Башкарма комитет тарафыннан эшләнә һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм Татарстан Республикасында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итәргә вәкаләтле орган – Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук булуы ихтимал террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, Яр Чаллы шәһәре территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

8. Яр Чаллы шәһәренең гражданнар оборонасы Житәкчесе карары буенча, оештыру һәм эшчәнлек тәртибе аларны булдырган орган тарафыннан коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә билгеләнә торган коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре): медицина, инженерлык, коммунал, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннарны һәм үсемлекләргә саклау, хәбәр итү һәм элемент, мәдәни кыйммәтләргә саклау, автотранспорт, сүздә һәм туклану һәм башкалар булдырыла. Яр Чаллы шәһәренең коткару хезмәте составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәргү, авария-коткару формироваиеләренең (штаттагы һәм штаттан тыш), гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча штаттан тыш формироваиеләргә (алга таба – ГОШТФ) эш итүләрен һәрьяклап тәмин итү һәм хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында башка кичектергесез эшләр башкару өчен билгеләнгән идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары керә.

Яр Чаллы шәһәренең административ районнарында коткару хезмәтләре Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетының районнар хакимиятләре башлыклары карары белән төзелергә мөмкин.

Жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы планы һәм халыкны саклау планы нигезендә башкарыла торган бурычларның күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Яр Чаллы шәһәренең коткару хезмәте турында нигезләмә тиешле коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Россия ГТХМ Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе (Татарстан Республикасы ГТХМ Яр Чаллы шәһәре буенча идарәсе, Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетының халык иминлеген тәмин итү

бүлгеге), тиешле хезмэт житәкчесе белән килештерелә һәм Яр Чаллы шәһәренә гражданнар оборонасы Житәкчесе тарафыннан раслана.

Яр Чаллы шәһәрендә гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыруга һәм аларның эзерлеген тәмин итүгә методик житәкчелек, шулай ук әлегә өлкәдә контроль Татарстан Республикасы ГТХМ Яр Чаллы шәһәре буенча идарәсе һәм Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткәру өчен алдан ук, тыныч вакытта, шәһәрнең эвакуация комиссиясе төзелә. Эвакуация комиссиясе шәһәр Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасарларының берсе тарафыннан житәкчелек ителә. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегә Яр Чаллы шәһәренә гражданнар оборонасы Житәкчесе тарафыннан расланган эвакуация комиссиясе турында нигезләмә белән регламентлаштырыла.

10. Тыныч вакытта, коткару хезмәтләренә көчләре табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Тыныч вакытта, гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерү өчен, коткару хезмәтләре көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турында карарны Яр Чаллы шәһәренә гражданнар оборонасы Житәкчесе кабул итә.

11. Гражданнар оборонасы буенча чараларны оештырылган һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразлана торган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатында, Яр Чаллы шәһәре территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат (алга таба – мәгълүмат) жыю һәм алмашу оештырыла.

12. Мәгълүмат жыю һәм алмашу Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитеты, шулай ук билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы буенча категорияләргә кертелгән һәм куркынычлылык буенча I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын, югары куркынычлылык дәрәжәсендәге гидротехник корылмаларны эксплуатацияләүче оешмалар, шулай ук куркынычлылык буенча III класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы буенча категорияләргә кертелгән оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет мәгълүматны Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына, оешмалар – Башкарма комитетка тапшыра.

3 бүлек. Гражданнар оборонасы буенча чаралар

13. Гражданнар оборонасы буенча чаралар Яр Чаллы шәһәрендә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару кысаларында оештырыла.

14. Башкарма комитет, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатында, түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

1) халыкны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү буенча (Татарстан Республикасы ГТХМ Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегә буенча идарәсе ярдәме белән Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетына йөкләнгән (киләшү буенча):

- Яр Чаллы шәһәре үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар нигезендә, эшләүче халыкны, гражданнар оборонасы вазыйфаи затларын һәм

хезмәткәрләрен, шәһәр формироваииеләренең һәм коткару хезмәтләренең шәхси составын әзерләү буенча үрнәк программалар эшләү;

- шәһәр халкын хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыга торган куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта саклану ысулларына әзерләү һәм оештыру;

- шәһәр формироваииеләренең һәм коткару хезмәтләренең шәхси составын әзерләү;

- гражданныр оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

- шәһәр территориясендә урнашкан оешмалар формироваииеләренең һәм коткару хезмәтләренең шәхси составын, хезмәткәрләрен әзерләүне оештыру-методик житәкчелек итү һәм контрольдә тоту;

- гражданныр оборонасы буенча укуту-консультация пунктларын булдыру, жиһазландыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

- гражданныр оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалауны гамәлгә ашыру;

2) хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыга торган куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта халыкка хәбәр итү буенча (Татарстан Республикасы ГТХМ Яр Чаллы шәһәре буенча идарәсенә оештыру-методик ярдәмә белән элементә һәм хәбәр итү буенча коткару хезмәтенә йөкләнгән):

- халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын даими әзерлек хәлендә тоту, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

- кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү буенча махсулаштырылган техник чаралар урнаштыруда ярдәм күрсәтү;

- бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар чараларынан һәм мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларынан комплекслы файдалану;

- гражданныр оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алмашу;

3) халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә куркынычсыз районнарға эвакуацияләү буенча (Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетына йөкләнгән):

- халыкны, материал һәм мәдәни кыйммәтләренә көчле жимерелү ихтималы булган, химик зарарлану (пычрану) ихтималы булган зоналардан куркынычсыз районнарға эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыру, әзерләү һәм үткәрүне оештыру, шулай ук хәрби вакытта үзенә житештерү эшчәнлеген дәвам итүче оешма хезмәткәрләрен һәм гражданныр оборонасы буенча чараларны үтәүне тәэмин итүче оешма хезмәткәрләрен таратып урнаштыруны оештыру.;

- эвакуацияләнергә тиешле халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар әзерләү;

- эвакуация органнары булдыру һәм эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын әзерләү;

4) халыкка индивидуаль һәм коллектив саклау чаралары бирү буенча (коммуналь-техник коткару хезмәтенә йөкләнгән):

- гражданныр оборонасының саклагыч корылмаларын һәм аларның техник системаларын билгеләнеше буенча файдалануга даими әзерлек хәлендә тоту һәм техник хезмәт күрсәтү;

- шәһәр территориясен инженерлык ягыннан саклауны арттыру планнарын эшләү;

- тыныч вакытта һәм гражданның оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчәргәндә, жир асты киндәгенә тирәндәрәк урнашкан бүлмәләрен һәм башка корылмаларын халыкны качырып тору өчен жайлаштыру;

- сугыш вакытында гражданның оборонасының житмәгән саклау корылмаларын тәзүне планлаштыру һәм оештыру;

- гражданның оборонасының саклау корылмаларында, жир асты киндәгенә тирәндәрәк урнашкан бүлмәләрендә һәм башка корылмаларында халыкны качырып торуны тәмин итү;

- халыкны индивидуаль саклау чараларын туплау, саклау, яңарту һәм билгеләнеше буенча файдалану;

- билгеләнгән срокларда халыкка индивидуаль саклану чараларын бирүне һәм коллектив саклау чараларын бирүне тәмин итү;

5) яктылык маскировкасы һәм аның башка төрләре буенча (энергия белән тәмин итү буенча коткару хезмәтенә йөкләнгән):

- маскировка объектлар исемлеген билгеләү;

- шәһәр территориясен комплекслы маскировка планын гамәлгә ашыру планын эшләү;

- яктылык маскировкасы һәм аның башка төрләре буенча чаралар үткәру өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын булдыру һәм билгеләнеше буенча файдалануға даими эзерлек хәләнә тоту;

- шәһәр территориясен демаскировка билгеләрен киметү буенча инженерлык-техник чаралар үткәру;

6) хәрби конфликтларда яки әлегә конфликтлар нәтижәсендә халык өчен куркынычлар барлыкка килгән очракта, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәру буенча (Яр Чаллы шәһәренә оешмалар житәкчеләренә (гражданның оборонасы Житәкчесе) йөкләнгән, үтәлешне тәмин итү Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетына йөкләнгән):

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәру өчен кирәкле гражданның оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру, жиһазландыру һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм билгеләнеше буенча файдалануға даими эзерлек хәләнә тоту;

7) хәрби конфликтларда яки әлегә конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкның яшәшен беренче чиратта тәмин итү, шул исәптән беренче ярдәм күрсәтүне дә кертеп, медицина хезмәте күрсәтү, тиз арада торак бирү һәм башка кирәкле чаралар күрү буенча (түбәндәге коткару хезмәтләренә йөкләнгән: коммуналь-техник, сәүдә һәм туклану, медицина, инженерлык):

- халык яшәшен беренче чиратта тәмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

- матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм билгеләнеше буенча файдалануға даими эзерлек хәләнә тоту;

- халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәмин итү;

- халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

- зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәру;

- дэвалау-эвакуация чаралары үткәру;

- шәһәр читендәге зонада кирәкле дөвәләү базасы төзү;
- халыкка беренче ярдәм күрсәтү;
- тораксыз калган халык санын билгеләү;
- сакланып калган торак фондын инвентаризацияләү һәм зыян күргән торак фондын торышын бәяләү, аны зыян күргән халыкны урнаштыру өчен файдалану мөмкинлеген билгеләү;

- зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәләмәтләндрү оешмаларында, вакытлыча торакларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торак фонды мәйданына күчерү;

- халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү;

8) хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарда каршы көрәш буенча (гамәлдәге законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе Күзәтчелек эшчәнлегенә идарәсенә Яр Чаллы шәһәре буенча күзәтчелек эшчәнлегенә бүлегенә һәм «Татарстан Республикасы буенча федераль янгынга каршы хезмәтнең 15 нче отряды» федераль дөүләт казна учреждениесенә йөкләнгән (киләшү буенча):

- муниципаль янгын сагы булдыру һәм аның эшчәнлеген оештыру, аның гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерлеген һәм янгыннан саклауның башка төрләре белән үзара бәйләнешен оештыру;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткөрү районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда сугыш вакытында янгыннарны сүндерүне оештыру;

- янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру;

9) радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча (Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы Кама буе территорияле идарәсе ярдәме белән Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетына йөкләнгән (киләшү буенча):

- гражданнар оборонасын күзәтү һәм лаборатор контрольдә тоту һәм халыкны саклау чөлтәрен - Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарының гамәлдәге махсулаштырылган учреждениеләрен, бүлекчәләрен һәм хезмәтләрен һәм Татарстан Республикасы территориясендә радиацион, химик, биологик хәлләрне күзәтү һәм контрольдә тоту функцияләрен гамәлгә ашыручы оешмаларны булдыруны оештыру һәм эзерлеген тәмин итү;

- радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиациядән саклау режимнары кертү;

- радиацион, химик, биологик хәл торышын мониторинглау методларын һәм техник чараларын камилләштерү, шул исәптән азык-төлек һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану дәрәжәсен бәяләү;

10) халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, Яр Чаллы шәһәре техникасын һәм территорияләрен махсус эшкәртү буенча (санитария-эпидемиология хезмәтенә йөкләнгән):

- дезактивация, дегазация һәм дезинфекция матдәләре һәм эремәләре запасларын алдан ук булдыру;

- халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү өчен көчләр булдыру һәм жиһазландыру, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

- халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү буенча чаралар үткөрүне оештыру;

11) хәрби конфликтларда яки элеге конфликтлар нәтижәсендә шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә зыян күргән районнарда тәртип булдыру һәм саклау буенча (Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетының жәмәгать тәртибен саклауны тәмин итү идарәсенә йөкләнгән):

- жәмәгать тәртибен саклау көчлөрөн булдыру һәм жиһазландыру, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

- жәмәгать тәртибен булдыру һәм саклау, гражданнар оборонасы көчлөрөнөң хәрәкәт маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү һәм халыкны эвакуацияләү;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткөрү өчен гражданнар оборонасы көчлөрөнөң тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

- зарарлану урыннарында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

- килешүләр буенча эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны, юридик һәм физик затлар мөлкәтен саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

12) сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең эшчәнлеген тиз арада торгызу мәсьәләләре (коммуналь-техник хезмәткә йөкләнгән):

- коммуналь хезмәтләрнең сугыш вакыты шартларында эшләргә эзерлеген тәмин итү һәм аларның эш итүләрен планлаштыру;

- зыян килгән газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

- суны чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

- су үткөрү станцияләрендә реагентлар, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекция чараларының кирәкле запасларын булдыру;

- халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен резервуарлар һәм сыешлыклар, жыела-сүтелә торган үткөргөч торбалар, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, жайланмалар һәм техник чаралар запасларын булдыру;

13) сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча (коммуналь-техник хезмәткә йөкләнгән):

- алдан ук, тыныч вакытта, күмәргә мөмкин булган урыннарны билгеләү;

- мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында гражданнар оборонасы көчлөрөн һәм чараларын булдыру, эзерләү һәм эзерлеген тәмин итү;

- һәлак булганнарның мәетләрен (калдыкларын) жирләү (күмү) урыннарын жиһазландыру;

- һәлак булганнарны ташу һәм күмү;

14) гамәлдәге законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында Яр Чаллы шәһәре буенча Россия ЭЭМ идарәсенә һәм «Гражданнар хәле актларын теркәү идарәсе» МКУның оештыру ярдәме:

- мәетләрне эзләү, аларны табу урыннарын билгеләү, тану һәм документлаштыру буенча эшләрне оештыру;

15) хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмалар эшчәнлегенә тотрыклылыгын тәмин итү буенча (сәүдә һәм туклану буенча коткару хезмәтенә йөкләнгән):

- икътисад объектлары эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссия төзү һәм тыныч вакытта һәм сугыш вакытында эшен оештыру;

- төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженерлык-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын рациональ урнаштыру;

- гражданнар оборонасының инженерлык-техник чараларын эшләү һәм тыныч вакытта һәм сугыш вакытында тормышка ашыру, шул исәптән төзелеш проектларында;

- сугыш вакытында эшне дәвам итүче икътисад объектларында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

- житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан ук булдыру;

- документларның иминият фондын булдыру;

- аларга заманча зарарландыру чаралары тәэсир иткәндә, житештерү фондларын саклау нәтижәләгән арттыру;

16) гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими эзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча (Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетына йөкләнгән):

- гражданнар оборонасы көчләрен булдыру һәм заманча техника һәм жиһазлар белән тәмин итү;

- гражданнар оборонасы көчләрен эш итүгә эзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

- гражданнар оборонасы көчләренә эш итү планнарын эшләү һәм төзәтмәләр кергү;

- үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү һәм гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү, шулай ук аларның эш итүләрен һәрьяклап тәмин итү.

15. Яр Чаллы шәһәрендә гражданнар оборонасы буенча чараларны финанслау Яр Чаллы шәһәре бюджетында каралган акчалар хисабына гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет
Аппараты Житәкчесе

Г.К. Әхмәтова